

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
BULGARIA**

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА

ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

През 2011 година Асоциация “Прозрачност без граници” продължи да осъществява активно дейността си, свързана с противодействие на корупцията на национално, регионално и международно ниво.

През месец март 2011 година Асоциация “Прозрачност без граници” бе отново акредитирана като национално представителство на Transparency International за България. Процесът на акредитацията стартира в края на 2010 година и завърши успешно през март 2011 година, като е осъществен в съответствие с изискванията и стандартите на международната организация за противодействие на корупцията. Той се основава на стриктното спазване на принципите за дейност на международната коалиция - прозрачност, отчетност, ефективен мениджмънт и активна дейност за предприемане и осъществяване на инициативи за превенция и противодействие на корупцията на национално и международно ниво.

Всички проведени програми и инициативи на Асоциацията бяха непосредствено подчинени на изпълнението на задълженията ѝ във връзка с реализацията на мисията ѝ, основните приоритети в работата ѝ, както и с основните цели и задачи, залегнали в Устава ѝ.¹

---

¹ **Мисия на Асоциация “Прозрачност без граници”, произтичаща от статута ѝ на българско представителство на Transparency International:** обединяването на усилията на държавните институции, местните власти, представителите на гражданското общество, частния сектор и медиите с цел провеждането на системни реформи и предприемането на конкретни действия срещу разпространението на корупцията в страната.

Основните приоритети в работата на Асоциацията: иницирането и прилагането на проекти и програми за противодействие на корупцията на национално и регионално равнище.

Основните цели и задачи, залегнали в Устава на Асоциацията:

- провеждане на изследователски инициативи по проблемите на корупцията, чрез мобилизиране усилията на учени, общественици и експерти в съответните области;
- системно набиране, представяне и разпространение на необходимата аналитична информация сред държавните институции и граждански организации;
- разработване, тестване и осъществяване на разнообразни граждански инициативи и проекти, насочени към намаляване на корупцията;
- предлагане на експертна и техническа помощ за различни граждански инициативи, насочени към противодействие на корупцията;

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД НА АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ” ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

Асоциация “Прозрачност без граници – националното представителство на Transparency International в България, бе учредена през 1998 година. През този период Асоциацията натрупа значителен капацитет за създаване и реализиране на проекти за противодействие на корупцията, а също така изгради авторитет при установените контакти с представители на национални и международни институции.

През последните години Асоциация “Прозрачност без граници” създаде широк кръг от поддръжници и може да разчита на голям брой независими експерти от различни области на науката и обществения живот, които участват при изпълнението на конкретни проекти. Бяха установени необходимите контакти с широката общественост, а Асоциацията си спечели име на уважавана и стабилна организация.

Екипът на Асоциация “Прозрачност без граници” продължава успешно да реализира пълния обем от цели и задачи посредством инициирането и осъществяването на специфични проекти в две основни програми:

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА, ориентирана към:

- апробиране на ефективни модели за независим експертен мониторинг и граждански контрол върху законодателството и процесите на управление от гледна точка на принципите на отчетност и прозрачност;
- повишаване на обществената чувствителност към проблемите на почтеността, прозрачността и отчетността в работата на държавните институции;
- иницииране на застъпнически кампании в подкрепа на значими обществени проблеми, свързани с превенция и противодействие на корупцията, както и в защита на пострадали от корупционни актове лица;
- провеждане на изследователски проекти.

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА, насочена към:

- осъществяване на международни проекти в партньорство с Transparency International – Секретариат и с националните представителства на Transparency International;
- обмяна на опит и създаването на регионални мрежи при осъществяването на антикорупционни инициативи.

-
- изграждане и поддръжане на контактна мрежа от международни и национални партньорски и донорски организации, занимаващи се с подобни проблеми;
  - дългосрочно сътрудничество с централната и местните власти, експерти в държавната администрация и неправителствени организации с подобна насоченост с цел създаване на стабилна мрежа от обществени коалиции, работещи по проблемите на борбата с корупцията.

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

ПОСТИЖЕНИЯ НА АСОЦИАЦИЯТА ПРЕЗ 2011 Г.

- Осъществена е най-мощната гражданска кампания за наблюдение на изборния процес, фокусирана върху два съществени аспекта на изборния процес: провеждане на изборите в съответствие със стандартите за честни и демократични избори, прозрачност и отчетност на финансирането на предизборните кампании; в наблюдението на местните и президентските избори бяха ангажирани 615 доброволци, 22 неправителствени организации, както и самостоятелни независими експерти от всички региони на страната. В застъпническата кампания бе получена подкрепата на повече от 30 неправителствени организации, както и на 9 печатни и електронни медии, работещи в национален и местен мащаб.
- Успешно завършено наблюдение на процеса на подготовка и осъществяване на процедурата за избор на строителството на един от най-значимите инфраструктурни проекти – автомагистрала „Тракия“.
- Предоставяне на експертни препоръки и консултантско съдействие на институции от законодателната, изпълнителната и съдебната власти в следните насоки:
  - формулиране на предложения за промени в изборното законодателство – във връзка с работата на Народното събрание при изработването на единен изборен кодекс;
  - формулиране на предложения за промени в законодателството, регламентиращо управлението на средства, изразходвани чрез обществени поръчки.
- Проведени **конференции, обучителни семинари, кръгли маси и обществени дискусии** по конкретни проблеми за стимулиране на институционалния и обществен дебат във връзка с превенцията и противодействието на корупцията, фокусирани върху управлението на публични средства, изразходвани за обществени поръчки; значението на давностните срокове за противодействие на корупцията; проблеми на взаимодействието между контролните институции от изпълнителната власт и институциите от съдебната власт.
- **Обучителни материали и публикации**, които представят анализите и изследванията на Асоциацията по различни проекти.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

ОБЛАСТИ НА ДЕЙНОСТ

I. ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ПОЛИТИЧЕСКАТА КОРУПЦИЯ. МОНИТОРИНГ НА ФИНАНСИРАНЕТО НА ПОЛИТИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ. МОНИТОРИНГ ЗА СПАЗВАНЕТО НА ДЕМОКРАТИЧНИТЕ СТАНДАРТИ В ИЗБОРНИЯ ПРОЦЕС

Проблемът за влиянието на корупцията върху политическия живот и върху цялостния модел, по който се осъществява управлението на страната е една от основните

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

теми, които стоят на вниманието на Асоциация “Прозрачност без граници” от създаването ѝ до сега.

През 2001 година Асоциация “Прозрачност без граници” за пръв път осъществи наблюдение на прозрачността на предизборна кампания (президентски избори – 2001), а през 2003 година създаде методология за измерване нивото на прозрачност при финансиране на политическите партии и предизборни кампании, като използва за основа утвърдения международен Индекс за възприемане на корупцията на Transparency International. Вече десет поредни години Асоциацията провежда изследвания, на базата на които изработва и публикува годишни индекси за прозрачност при финансирането на политическите партии и политически кампании в България. Разработената методика и постигнатите резултати са обект на вниманието не само на българската аудитория, но и на другите национални представителства на Transparency International.

През 2011 година Асоциация „Прозрачност без граници” успя да осъществи най-мощната гражданска инициатива „Сам избирам”, която беше насочена към гарантиране на почтеността и демократичността на изборния процес. В осъществяването на наблюдението бяха мобилизирани 615 доброволци от всички райони на страната, които осъществиха наблюдение в цялата страна по методиката на Асоциация „Прозрачност без граници”. Двете основни линии на дейността бяха фокусирани върху осъществяването на: 1) гражданска кампания срещу купуването на изборителни гласове (доразвита в независим граждански мониторинг на изборния процес) и 2) мониторинг на финансирането на предизборните кампании на кандидатите за президентски избори и на кандидати за кметове и общински съветници в избрани общини от цялата страна.

Проект „Ефективният граждански контрол като фактор за повишаване на почтеността в политическия и изборния процес”

Проектът е деветмесечна инициатива на Асоциация „Прозрачност без граници”, която се осъществява от края на месец юни 2011 година с финансовата подкрепа на Фондация „Америка за България”.

Основната цел на инициативата е да повиши почтеността в изборния процес, като мобилизира усилията на гражданското общество за упражняване на ефективен граждански контрол върху предстоящите избори в две основни насоки:

- прозрачност и отчетност на финансирането на предизборните кампании;
- почтеност и прозрачност на изборния процес в рамките на изборния ден; превенция на практиките за купуване на изборителни гласове.

Инициативата се осъществява в три основни насоки на действие:

1) мобилизиране на капацитета на гражданското общество и на експертната общност за извършване на наблюдение, съобразено с новите разпоредби на изборното законодателство – извършване на социологически и правни изследвания и анализи, въз основа на които да бъде разработена методология за мониторинг на изборния процес;

2) провеждане на широка застъпническа кампания, включваща създаване на гражданска коалиция за мониторинг на изборния процес, провеждане на медийна кампания в подкрепа на прозрачността и почтеността на изборния процес, както и редовно предоставяне на информацията относно резултатите от инициативата;

3) мониторинг на изборния процес, фокусиран върху два основни компонента: мониторинг на финансирането на предизборните кампании и мониторинг на изборния процес в рамките на изборния ден.

На 19 септември 2011 година Асоциация „Прозрачност без граници” инициира подписването на Договор за почтеност и прозрачност при финансирането и провеждането

АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

На кампанията за избор на президент и вицепрезидент на Република България, който има за цел да ангажира кандидатите, издигнати от политически партии, коалиции и инициативни комитети с прилагането на мерки срещу купуването на гласове и с провеждането на предизборна кампания в съответствие със стандартите за прозрачност, публичност и отчетност. Асоциация „Прозрачност без граници” отправи покана към всички кандидат президентски двойки за включване в инициативата чрез подписване на предложения им договор за почтеност. Желание за участие в инициативата изявиха общо шест кандидат президентски двойки, като беше извършен одит на тяхната финансова документация на два етапа – по време и след приключване на предизборните им кампании. Договор за почтеност от същия характер беше предложен и в избрани общини на кандидатите за кметове и общински съветници от страната.

Асоциация „Прозрачност без граници” бе регистрирана като официален наблюдател на изборите за президент и вицепрезидент на Република България и на изборите за общински съветници и кметове, проведени на 23 и 29 октомври 2011-та година. Организацията бе официално регистрирана от ЦИК с Решение № 1088-ПВР/МИ /06.10.2011.

Както вече бе отбелязано, в наблюдението на изборния процес бяха ангажирани 615 доброволци, 22 неправителствени организации, както и самостоятелни независими експерти от всички региони на страната.

По предложение на Асоциация „Прозрачност без граници” в Изборния кодекс беше въведена експериментална преброителна комисия. Експериментално преброяване на бюлетините бе проведено в община Бобошево, която беше избрана за целта чрез жребий по установен критерий. Наблюдението на този експеримент беше от особено значение за Асоциация „Прозрачност без граници”, която мобилизира екип за наблюдение във всички секции от общината. Наблюдатели на Асоциация „Прозрачност без граници” също проследиха и работата на преброителната комисия след приключването на изборния ден.

В резултат на осъществяването на инициативата ще бъде изработен Доклад от наблюдението на местните и президентските избори, а също така ще бъдат създадени Индекс за прозрачност на президентски избори – 2011 и Индекс за прозрачност на финансирането на местни избори – 2011.

II. ПОДКРЕПА НА РЕФОРМАТА В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА. ЕФЕКТИВНО РАЗСЛЕДВАНЕ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА

В рамките на това направление през 2011 година екипът на Асоциацията осъществяваше дейност по проект „Оценка за прилагане на Конвенцията на ООН за борба срещу корупцията: доклад на гражданското общество” и проект „Броене до безнаказаност: давностни срокове за корупционни нарушения в Европейския съюз”.

Проект „Оценка за прилагане на Конвенцията на ООН за борба срещу корупцията: доклад на гражданското общество”

Проектът е инициатива на Transparency International – Secretariat (финансирана чрез United Nations Democracy Fund), която в своята международна програма е поставила фокус върху наблюдението на приложението на този важен международноправен документ. Той е осъществен в периода декември 2010 – октомври 2011 година.

Докладът разглежда прилагането и изпълнението на разпоредби от Конвенцията на ООН за борба срещу корупцията, глава III (Криминализиране и правоприлагане) и глава IV (Международно сътрудничество). Той е изготвен като принос към процеса на партньорска проверка на България според Конвенцията.

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

Анализът бе изработен от експертен екип на Асоциация „Прозрачност без граници“ въз основа на стандартизиран въпросник, предоставен от Transparency International – Secretariat. Благодарение на доброто сътрудничество, което организацията е установила през годините на своята работа, в процеса на изследването и анализа бе получено съдействие от редица институции от съдебната система – Прокуратура на Република България, Върховен касационен съд, както и от Министерство на правосъдието, професионални организации на прокурори и съдии, неправителствени организации.

Проект „Броене до безнаказаност: давностни срокове за корупционни нарушения в Европейския съюз”

През 2011 година Transparency International приключи работата по 16-месечен проект за изследване на регламентацията на давностните срокове в ЕС. Изследователският проект имаше за цел да открие дали съществуващите давностни срокове за корупционни нарушения в ЕС представлява пречка за ефективното прилагане на антикорупционни закони и да идентифицира начини за тяхното преодоляване. Основен фокус на изследванията бяха:

1. Осигуряване на преглед на специфичните правила и конкретни периоди на давностните срокове, приложими за корупционни нарушения;
2. Установяване на добри практики и слабости при прилагането на давностните срокове в корупционни случаи;
3. Изработване на препоръки относно адресирането на слабостите в прилагането на давностните срокове.

В изпълнение на проекта са проведени сравнително-правни изследвания, правен анализ на националното законодателство и социологически изследвания.

Издадени са две публикации по темата - национален доклад, както и общ регионален доклад на тема „Значението на давностните срокове за превенцията и противодействието на корупцията в държавите-членки на Европейския съюз”.

III. ПРОЗРАЧНОСТ И ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИ СРЕДСТВА – ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА ПРИ ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Проект „Повишаване на почтеността чрез застъпничество: противодействие на корупцията при обществените поръчки”

Проектът „Повишаване на почтеността чрез застъпничество: противодействие на корупцията при обществените поръчки” е тригодишна инициатива на Асоциация „Прозрачност без граници”, която стартира от началото на февруари 2011 година и е насочена към противодействие на корупцията в сферата на обществените поръчки в България..

Той е финансиран от Инициативата за почтеност, която е създадена на 2 юли 2009 година и предвижда подкрепата на организации и проекти в различни страни по света, които се борят срещу корупцията и измамите чрез колективни действия, обучение и образование.

Основната цел на инициативата е да повиши стандартите за почтеност и прозрачност при изпълнението на договори от значим обществен интерес чрез промяна на политиката в страната. В рамките на проекта основен фокус е поставен върху разработване и

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

популяризиране на концепцията на Пакта за почтеност като инструмент за превенция и противодействие на корупционни практики.

Работата по проекта обхваща пет основни насоки на дейност:

- 1) анализ на правната рамка и адаптиране на Договора за почтеност на ТІ в български контекст;
- 2) застъпническа кампания за промотиране на концепцията за Пакта за почтеност;
- 3) пилотно приложение на Пакта за почтеност;
- 4) създаване на Наръчник с индикатори за прозрачност и почтеност при обществените поръчки и
- 5) промотиране на създадения Наръчник и обучение на представители на институциите за ефективно приложение на модела на Пакта за почтеност в български условия.

През 2011 година Асоциация „Прозрачност без граници” приключи работа по Дейност 1 „Анализ на законодателната рамка и адаптиране на Договора за почтеност на ТІ в български контекст”. Беше проведено социологическо изследване сред представители на бизнеса и публичната администрация на местно и национално ниво имащо за цел да установи актуалните проблеми при възлагането и реализирането на обществени поръчки, както и формулирането на препоръки за разработването и прилагането на ефективен модел за приложение на Договор за почтеност в български контекст. Също така през месец юли бяха проведени фокус групи за обсъждане на стандарти за почтеност при провеждането на обществени поръчки. Участие в дискусиите взеха представители на държавната администрация, местните власти, неправителствени организации и бизнеса. Участниците имаха възможност да обсъдят резултатите от проведените социологически изследвания, посветени на основните проблеми при възлагането на обществените поръчки и на оценките относно приложимостта на Пакта за почтеност.

В рамките на проекта предстои популяризиране на концепцията на Пакта за почтеност, провеждане на застъпническа кампания за промотиране, тестване на модела в поредица от пилотни наблюдения на обществени поръчки, изработване на наръчник и обучение на служители на администрацията в прилагането на този антикорупционен инструмент.

IV. ПОВИШАВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ИНФОРМИРАНост. ПРОВЕЖДАНЕ НА ЗАСТЪПНИЧЕСКИ КАМПАНИИ

Мониторинг на националните печатни и електронни медии

Екипът на Асоциацията осъществява редовен медиен мониторинг на националните печатни и електронни издания. Информацията относно корупционни казуси, злоупотреба с власт и обществени ресурси, анализи и коментари, посветени на различните измерения на проблемите на корупцията в различни обществени сфери се подлага на необходимата систематизация, която позволява да бъде използвана в рамките на дейностите по проектите и за идентифициране на проблемни области в борбата с корупцията.

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

Проект “Изграждане на Център за правна консултация на пострадали от корупция”

На 11 септември 2006 година отвори врати първият по рода си в България Център за правна консултация на пострадали от корупция. Центърът е инициатива на Transparency International – България и се реализира с финансовата подкрепа на Министерство на външните работи на Федерална Република Германия и на Министерство на външните работи на Република Франция. Инициативата е част от проекта “Advocacy and Legal Advice Centres in South East Europe”, включващ изграждането на центрове за правна консултация и застъпничество в редица страни от Югоизточна Европа. Досега подобни центрове съществуват в Босна и Херцеговина, Република Хърватска и Румъния, България, Молдова и Сърбия.

Изграждането на центъра е предизвикано от нуждата да бъде повишена информираността на гражданите относно предизвикателствата, стоящи пред обществото в борбата с корупцията, както и да бъде провокирана обществената заинтересованост относно начините и механизмите за противодействие на корупцията.

Функционирането на Центъра има за цел да предостави възможност на гражданите да вземат активно участие в борбата с корупцията чрез предоставяне на безплатна правна помощ в подкрепа на техните усилия за възмездяване на корупционни престъпления от страна на обществени институции или техни служители. Центърът също така има за цел повишаване на капацитета и готовността на държавните институции за работа с граждани при оплаквания за случаи на корупция. В този контекст усилията на центъра са част от усилията за повишаване на общественото доверие към държавните институции и осъществяване на систематични подобрения (законодателни, административни и институционални) в борбата с корупцията.

Дейността на Центъра включва осигуряването на практическа правна помощ и експертна препоръка на граждани, които са пострадали или са станали свидетели на корупция и проявяват решимост да сезират компетентните държавни органи. За целта е открита безплатната телефонна линия 0800 11 224, на която могат да бъдат подавани сигнали за случаи на корупция.

Екип от юристи предоставя правна консултация и съвети относно:

- правата на гражданите в случаи на прояви на корупционно поведение;
- предвидените в действащото законодателство възможности на гражданите да се противопоставят на проявите на корупция;
- компетентните да се произнесат държавни органи.

Практическата помощ, предоставяна от Центъра, включва и консултация при изготвянето на жалби и сигнали от гражданите, информация относно приложимите законови процедури, набелязването на потенциални слабости в правната аргументация на жалбите и помощ при тяхното отстраняване, както и съвети относно начините за набавяне на необходимата документация.

През есента на 2011 година в дейността на Центъра като основен фокус на внимание бе поставена работата по сигнали на граждани за очаквани и докладвани нарушения на изборното законодателство. Както и през 2009 година, екипът на Центъра оказваше съдействие на гражданите, като предоставяше информация за техните права като избиратели, изпращаше сигнали до компетентните институции, обработваше и систематизираше информацията от докладваните нарушения, с цел да подпомогне работата на институциите и на Асоциация „Прозрачност без граници“ за превенция и противодействие на нарушения в изборния процес.

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

Проект “Разкриване на национален антикорупционен ресурсен център”

Асоциация “Прозрачност без граници” продължава да поддържа Антикорупционния център, който беше създаден с финансовата подкрепа на Европейската комисия. Библиотеката на центъра съдържа значителен обем от книги, периодични издания и аналитични материали, разглеждащи същността на проблема за корупцията в национален и световен мащаб. Наред с изданията на експерти, международни институции и други неправителствени организации, центърът предоставя на разположение и всички публикации на “Прозрачност без граници” на английски и български език, които са резултат от близо 14-годишната работа на Асоциацията.

Изграденият капацитет на центъра позволява на екипа да продължи извършването на дейности в три основни насоки:

- обработване и попълване на информационния архив, който се допълва от няколко вида източници на информация. Архивът се попълва от ежедневния преглед на печата на националните печатни и електронни издания относно информация за случаи на корупция и анализи, посветени на темата. Наред с това, архивът се попълва с публикации, анализи и изследвания, публикувани в Интернет. Също така, архивът се попълва от материали от конференции, предоставени от държавни институции, от български и международни неправителствени организации;
- екипът на Асоциацията продължава дейността по предоставяне на информация от библиотеката, като ежедневно обработва подадените заявки по електронен път за информация от библиотеката;
- дейността на Антикорупционния ресурсен център се подпомага от стажанти – студенти по политология, европейстика и публична администрация от СУ, НБУ и чуждестранни университети. Асоциация “Прозрачност без граници” има вече установена практика да осигурява възможност на студенти да провеждат своя стаж, като наред с обучението им относно начина на функциониране на организацията, екипът полага усилия да популяризира каузата на ТІ за нетолерантност към корупцията. Стажантите оказват съдействие както в текущата работа на екипа, така и в дейността на центъра.

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА

Проект „Оценка на Националната система за почтеност”

В началото на октомври 2010 година Асоциация “Прозрачност без граници” започна реализирането на международен проект „Оценка на Националната система за почтеност”, осъществяван със съдействието на Европейската комисия и на международната антикорупционна организация Transparency International.

Основната цел на инициативата е да бъде извършена актуална оценка на капацитета на основни сектори и институции за превенция и противодействие на корупцията в 26 европейски държави.

През изминалата 2011 година бяха извършени поредица от правни изследвания, социологически изследвания, теренни проучвания и др., въз основа на които е изработен

АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ“

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

проекто-доклад „Оценка на Националната система за почтеност“. Изследването и анализът на резултатите от него се осъществяват въз основа на методологията за интегрирана оценка на Transparency International – Национална система за почтеност, която включва 13 базисни сектори и институции (в това число законодателна власт, изпълнителна власт, съдебна власт, публична администрация, антикорупционни агенции, правоприлагащи институции, политически партии, Сметна палата, Централна избирателна комисия, омбудсман, медии, гражданско общество и бизнес сектор).

Проект „Гражданското общество и държавните институции: партньори в повишаването на прозрачността чрез изработване и прилагане на политика за превенция на конфликт на интереси“, с водещ партньор TI – Хърватия

Асоциация „Прозрачност без граници“ е партньор при осъществяването на инициатива на Transparency International – Хърватска. Проектът е фокусиран върху трансфера на ноу-хау в сферата на превенцията и противодействието на конфликта на интереси в Хърватска. Дейностите по проекта включват съдействие при изработването на:

- 1) наръчник за превенция и конфликт на интереси;
- 2) сравнително изследване на най-добри практики в държави-членки на ЕС в сферата на конфликта на интереси;
- 3) поредица от обучителни семинари за държавни служители, представители на медиите и неправителствения сектор.

Инициативата е с продължителност от началото на май 2011 г. до юли 2012 г.

СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ, МЕДИИ И НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ

През изминалата година Асоциация „Прозрачност без граници“ поддържаше постоянни работни контакти с всички държавни институции, чиято дейност е пряко свързана с противодействието на корупцията в страната:

- Министерство на регионалното развитие и благоустройството – във връзка с осъщественото наблюдение на процеса по изграждане на автомагистрала „Тракия“;
- Прокуратурата на Република България – основен приоритет в сътрудничеството с Прокуратурата бе наблюдението на местните и президентските избори, проведени през октомври 2011 година. Наред с това следва да се отбележи и сътрудничеството при изследванията и анализите, проведени като част от работата по проектите „Оценка за прилагане на Конвенцията на ООН за борба срещу корупцията: доклад на гражданското общество“ и „Оценка на Националната система за почтеност“;
- Министерство на вътрешните работи – основен приоритет в сътрудничеството бе наблюдението на местните и президентските избори, проведени през октомври 2011 година;
- Сметна палата – във връзка с наблюдението на финансирането на предизборните кампании на кандидатите за местните и президентските избори, проведени през октомври 2011 година;

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

- Народното събрание – основен приоритет бе сътрудничеството при обсъждането на промени в законодателството, свързано с обществените поръчки и промените в изборното законодателство;
- Омбудсман, Сметна палата, ЦИК и други публични институции, с които бе поддържано взаимодействие във връзка с провеждането на изследванията по проекта „Оценка на Националната система за почтеност“;
- екипът на Асоциацията поддържа отлично ниво на сътрудничество с представителите на медиите. По повод провеждането на конференции, пресконференции и оповестяването на международните изследвания на Transparency International Асоциацията редовно предоставя специално подготвена информация за медиите, представители на Асоциацията участват в предавания по електронни медии и изработват анализи и коментари по разглежданите теми.

ТЕКУЩИ ДЕЙНОСТИ

Представяне на изследването на TI - Индекс за възприятие на корупцията

Като национално представителство на единствената международна организация за борба с корупцията Transparency International, Асоциация “Прозрачност без граници” ежегодно обявява международния **Индекс за възприятие на корупцията**. Изработеният от организацията Индекс вече се е наложил като сериозен ориентир за международните компании и институции относно нивото на корупция, икономическо и политическо развитие на изследваните страни.

Представяне на изследването на TI - Световен корупционен барометър

Вече пета поредна година Асоциация “Прозрачност без граници” обявява годишния **Световен корупционен барометър**. Основната цел на това изследване е да установи мнението на гражданите относно това кои сектори на обществото и кои сфери на живота са най-силно засегнати от корупция, до каква степен корупцията се е увеличила или намалила в сравнение с предишните години, колко често хората дават подкупи, каква е стойността им и какви са начините за тяхното извършване.

ПУБЛИЧНИ ИЗЯВИ И ФОРУМИ, ОРГАНИЗИРАНИ ОТ АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

В рамките на текущите си проекти през 2011 година, Асоциация “Прозрачност без граници” имаше голям брой публични изяви. Основна цел на екипа на Асоциацията е предизвикване на медиен интерес и широко отразяване на всичките ѝ инициативи. Асоциацията активно работи с широк кръг от представители на националните и регионални печатни и електронни медии. В резултат от установяването на трайни контакти с тях, всички събития, организирани от Асоциацията, са широко отразени в печатните и електронни медии.

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

- Кръгла маса на тема “Възможности и ограничения пред гражданското наблюдение: примерът на магистрала „Тракия”, проведена на 5 май 2011 година;
- Експертна дискусия „Оценка на националната система за почтеност”, проведена на 7 юли 2011;
- Поредица от дискусии и фокус групи за обсъждане на стандарти за почтеност при провеждането на обществени поръчки, проведени в началото на юли 2011;
- Обучителен семинар на тема „Прозрачни и почтени избори: граждански мониторинг на местни и президентски избори – 2011”, проведен на 1-2 септември в Бургас;
- Обучителен семинар „Мониторинг на изборния процес: наблюдение на местни и президентски избори – 2011”, проведен в периода 13 – 16 октомври 2011, София;
- Поредица от пресконференции, свързани с обявяване на резултатите от националното наблюдение на местни и президентски избори 2011;
- Пресконференция за оповестяване на световния Индекс за възприемане на корупцията на Transparency International, проведена на 1 декември 2011;
- Национална експертна среща „Оценка на националната система за почтеност”, проведена на 12 декември 2011 година.

Нови публикации на асоциация “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

- „Значението на давностните срокове за съдебното преследване на корупцията в държавите-членки на Европейския съюз: Регионален и национален доклад за България”
- „Публичност и прозрачност при възлагането и изпълнението на проекти със значим обществен интерес – доклад от наблюдението на процедурата по избор на изпълнител и изпълнението на договорите за строителство на автомагистрала „Тракия”
- „Паралелна оценка на прилагането на Конвенцията на ООН за борба срещу корупцията”

АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ” ПО ЧЛ. 38 ОТ ЗАКОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

Като организация с нестопанска цел Асоциация “Прозрачност без граници” извършва своята дейност в подкрепа на развитието на гражданското общество. Основен приоритет в работата на Асоциацията е инициерирането и прилагането на проекти и програми за превенция и противодействие на корупцията на национално, регионално и местно равнище.

Съгласно Устава на Асоциация “Прозрачност без граници”, нейната мисия е да обединява усилията на държавните институции, местните власти, представителите на гражданското общество, частния сектор и медиите с цел провеждането на системни реформи и предприемането на конкретни действия срещу разпространението на корупцията в страната.

Всички проведени програми и инициативи на Асоциацията през 2010 година бяха непосредствено подчинени на изпълнението на по-горе посочените приоритети. Всички приходи, получени в рамките на изминалата година, са използвани в съответствие с изискванията за член 38, съгласно който организацията извършва работа в подкрепа на общественополезни дейности за развитието и стабилността на гражданското общество.

БЮДЖЕТ НА АСОЦИАЦИЯ “ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

